

A 7 בס"ד
Intro

Today we will learn דף לג of מסכת נדרים
Some of the topics we will learn about include.

As per the Gemara, the Ran summarizes that there are three levels of מודר מאכל:

1. נודר ממאכל
The נודר states ממאכל, only from food;
אינו אסור אלא באכילה בלבד
He is only prohibited to eat his food, but מותר בכל דבר
He is permitted in all other benefits.
2. הנאה ממאכלך עלי
The נודר states, the benefits from your food are prohibited for me;
אסור באכילה וללעוס חיטין על גבי מכתו
He is prohibited from מאכל, actual eating - And from הנאה ממאכל, other direct benefits from food, such as applying chewed wheat kernels to his wound, since it heals. However, מותר אפילו בכלים שעושין אוכל נפש
Because that's indirect benefit
3. באומר הנאה המביאה לידי מאכלך עלי
The Mishnah's case, in which the מודר prohibited all benefits that cause benefits of food; he is therefore אסור בכלים שעושין בהם אוכל נפש
He is prohibited in utensils that are used to prepare food, because it's הנאה המביאה לידי אכילה

Then there is מודר הנאה who is forbidden in all benefits - therefore דריסת הרגל וכלים שאין עושין בהם אוכל נפש
Walking through the friend's property And using the friend's utensils that are NOT used for food preparations;
A מודר הנאה is אסור, because יש בהם הנאה
These are benefits.
However, a מודר מאכל is מותר, because אינו מביאה לידי אכילה
These benefits do NOT affect food.

- B** However, וכל דבר שאין עושין בו אוכל נפש מקום שמשכירין כיוצא בהן אסור
Where these utensils are usually rented, the מודר מאכל is also prohibited to borrow utensils that are NOT used for food purposes, because הנאה המביאה לידי מאכל הוא
The מודר benefits from not having to pay the rental fee, and can use it to buy food.

Regarding הנודר הנאה מחבירו
One who is prohibited in all benefits -
The Gemara will offer two explanations for that which

A

Three levels of מודר מאכל:

כלים שעושין אוכל נפש	ללעוס חיטין על גבי מכתו	אכילה	
מותר	מותר	אסור	נודר ממאכל
מותר	אסור	אסור	הנאה ממאכלך עלי
אסור	אסור	אסור	הנאה המביאה לידי מאכלך עלי

B

<p>מודר מאכל</p> <p>דריסת הרגל וכלים שאין עושין בהם אוכל נפש</p> <p>מותר</p> <p>Because אין מביאה לידי אכילה</p>	<p>מודר הנאה</p> <p>דריסת הרגל וכלים שאין עושין בהם אוכל נפש</p> <p>אסור</p> <p>Because יש בהם הנאה</p>
<p>וכל דבר שאין עושין בו אוכל נפש מקום שמשכירין כיוצא בהן</p> <p>אסור</p> <p>because כן מביאה לידי מאכל הוא</p>	

C the Mishnah teaches that nevertheless
 שוקל לו את שקלו
 The מחליה may pay-off the מודר's obligation for the השקל.
 ופורע את חובו
 And the מדיר may pay-off the מודר's loan.
 ומחזיר לו אבידתו
 And the מדיר may return the מודר's lost item.

The Gemara cites a מחלוקת חנו וחכמים whether
 מבריח ארי
 חשיב מהני
 only removes the מלוה, the lender's demand for
 the payment, which according to חנו is NOT considered a
 benefit, because
 לאו מידי יהיב ליה
 The מדיר does NOT actual give money to the מודר.

פרוטה דרב יוסף
 There is a Machlokes in נ"ו קמא regarding someone
 who found a lost article and is waiting to return it:
 רב יוסף holds that he is a שומר שכר, because while watch-
 ing the item he is occupied with the Mitzvah of השבת
 האבידה; and he would be exempt from giving a poor man
 הלקה, based on
 העוסק במלוה פטור מן המלוה
 This פרוטה that he saves is considered a significant gain
 to render him a שומר שכר.
 However רבה holds that he is merely a חנם, because
 it is לא שכיח, it's not common that a poor man will come
 just then.
 This question is relevant regarding מודר הנאה, whether
 he's is benefitting from the מדיר.

C

המודר הנאה מחבירו

שוקל לו
את שקלו

ופורע
את חובו

ומחזיר לו
אבידתו

*מחלוקת חנו וחכמים
whether*

מבריח ארי חשיב מהני

**פרוטה
דרב יוסף**

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

אין בין המודר הנאה מחבירו למודר הימנו מאכל

There are NO differences between a מודר who is prohibited to benefit from his friend, and a מודר who is only prohibited to eat from his friend. They are both prohibited in all benefits, because, as the Gemara explains

באומר הנאה המביאה לידי מאכלך עלי

The Mishnah refers to a case in which the מודר מאכל prohibited all benefits that cause benefits of food.

Therefore,

אסור בכלים שעושין בהם אוכל נפש

They are both prohibited in utensils that are used to prepare food, because it's

הנאה המביאה לידי אכילה

However, there are differences regarding

דריסת הרגל

וכלים שאין עושין בהם אוכל נפש

Walking through the friend's property –

And using the friend's utensils that are NOT used for food preparations;

The מודר הנאה is אסור, because

יש בהם הנאה

These are benefits.

However, a מודר מאכל is מותר, because

אינו מביאה לידי אכילה

These benefits do NOT affect food.

1

תלמוד

אין בין...

אסור בכלים שעושין בהם אוכל נפש	אסור	המודר הנאה מחבירו	מותר	דריסת הרגל וכלים שאין עושין בהם אוכל נפש
		למודר הימנו מאכל		

באומר: הנאה המביאה לידי מאכלך עלי

Because it's פתאם פתאם אידי אכילה

2 As per the Gemara, the Ran summarizes that there are three levels of מודר מאכל:

1.

מודר ממאכל

The מודר states ממאכל, only from food;

אינו אסור אלא באכילה בלבד

He is only prohibited to eat his food, but

מותר בכל דבר

He is permitted in all other benefits.

2.

הנאה מאכלך עלי

The מודר states, the benefits from your food are prohibited for me;

אסור באכילה

וללעוס חיטין על גבי מכתו

He is prohibited from מאכל, actual eating - And from הנאה, other direct benefits from food, such as applying chewed wheat kernels to his wound, since it heals.

However,

מותר אפילו בכלים שעושין אוכל נפש

Because that's indirect benefit

3.

באומר הנאה המביאה לידי מאכלך עלי

The Mishnah's case, in which the מודר מאכל prohibited all benefits that cause benefits of food; he is therefore

אסור בכלים שעושין בהם אוכל נפש

He is prohibited in utensils that are used to prepare food, because it's

הנאה המביאה לידי אכילה

2

As per the Gemara, the Ran summarizes

Three levels of מודר מאכל:

כלים שעושין אוכל נפש	ללעוס חיטין על גבי מכתו	אכילה	
מותר	מותר	אסור	מודר ממאכל
מותר	אסור	אסור	הנאה מאכלך עלי
אסור	אסור	אסור	הנאה המביאה לידי מאכלך עלי

3 The Mishnah continues
 המודר מאכל מחבירו
 לא ישאלנו נפה וכברה וריחים ותנור
 In a case of a מודר מאכל, the מדיר may NOT lend the מודר even a sieve, grinder, and oven, because, as the Ran explains;
 הנאה המביאה לידי אכילה הוא
 They are used to prepare food ingredients; even though they are NOT used to prepare the actual food

רבי פפא adds
 שק להביא פירות
 וחמור להביא עליו פירות
 He may NOT lend him even a sack or donkey to carry fruits, because
 הנאה המביאה לידי אכילה הוא
 Even though they do NOT enhance the food itself

אבל משאיל לו חלוק וטבעת וטלית ונזמים
 אבל משאיל לו חלוק וטבעת וטלית ונזמים
 However he may lend him a garment, ring, cloak, and earrings, because
 אינו מביאה לידי אכילה
 אינו מביאה לידי אכילה
 =====

3

מל"כ:

המודר מאכל מחבירו

לא ישאלנו נפה וכברה וריחים ותנור

שק להביא פירות וחמור להביא עליו פירות

רבי פפא adds:

אבל משאיל לו חלוק וטבעת וטלית ונזמים

אינו מביאה לידי אכילה

4 רב פפא asks;
 סוס לרכוב עליו וטבעת ליראות בה מיפסק ומיזל בארעיה מאי
 Is a מודר מאכל prohibited to ride his friend's horse or wear his ring to look important, or cut through his property?
 Perhaps these benefits טובה, because they ARE considered
 הנאה המביאה לידי אכילה
 Because the horse or ring makes him look important, and people therefore present him with food;
 And cutting through the property allows him to reach his food quickly?
 OR
 These benefits are מותר, because they are NOT considered
 הנאה המביאה לידי אכילה
 Because they are merely indirect food benefits, because
 אינו עושה במאכל עלמו
 They do not involve the actual food.

This question remains unresolved.
 =====

4

רב פפא asks;

סוס לרכוב עליו וטבעת ליראות בה מיפסק ומיזל בארעיה

Allows him to reach his food quickly

Makes him look important and people therefore present him with food

מאי?

Are they merely indirect food benefits?

5

The Gemara says that our Mishnah's Halachos of מודר הנאה אסור בדריסת הרגל And מודר מאכל לא ישאילנו נפה וכברה וריחים ותנור Which applies even במקום שאין משכירין Places where these items are NOT rented; Are merely רבי אליעזר's opinion - and are אסור, because he holds אפילו ויתור אסור במודר הנאה Even minor benefits which לא קפדי אינשי, for which people do NOT charge money, are forbidden to a מודר הנאה;

However, the Chachamim hold that מודר הנאה מותר בדריסת הרגל And מודר מאכל 'מותר לשאול נפה וכברה וכו' במקום שאין משכירין Because לא מקרי הנאה דלא קפדי אינשי These are NOT considered benefits.

5

<p>חכמים:</p> <p>מודר הנאה מותר בדריסת הרגל</p> <p>מודר מאכל מותר לשאול נפה וכברה וריחים ותנור</p> <p>במקום שאין משכירין</p> <p>חכמים:</p> <p>לא מקרי הנאה דלא קפדי אינשי</p>	<p>אמרי:</p> <p>מודר הנאה אסור בדריסת הרגל</p> <p>מודר מאכל לא ישאילנו נפה וכברה וריחים ותנור</p> <p>במקום שאין משכירין</p> <p>כפי אינשי:</p> <p>אפילו ויתור אסור במודר הנאה</p>
---	--

6

However, the next Mishnah continues; וכל דבר שאין עושין בו אוכל נפש מקום שמשכירין כיוצא בהן אסור A מודר מאכל is prohibited to borrow even utensils that are NOT used for food purposes where these utensils are usually rented, because הנאה המביאה לידי מאכל הוא The מודר benefits from not having to pay the rental fee, and can use it to buy food.
=====

6

However,
the next Mishnah continues;

וכל דבר שאין עושין בו אוכל נפש
מקום שמשכירין כיוצא בהן
אסור

Because
קארי המביא לידי מאכל הוא

7 The Gemara proceeds with the next Mishnah:
Zugt Di Mishnah
המודר הנאה מחבירו
In a case in which the מודר is prohibited in all benefits;
nevertheless,
שוקל לו את שקלו
The מחליט may pay-off the מודר's obligation for the מחליט
השקל.
ופורע את חובו
And the מדיר may pay-off the מודר's loan.

The Gemara offers two explanations for why the מודר may receive these benefits?

7

משנה:

המודר הנאה מחבירו

שוקל לו את שקלו ופורע את חובו

Two explanations why the מודר may receive these benefits

8 1. חנו רב הושעיא says, because the Mishnah concurs with חנו who holds מבריח ארי לא חשיב מהני only removes the מלוה, the lender's demand for payment, which is NOT considered a benefit, because לאו מידי יהיב ליה The מודר does NOT actual give money to the מודר.

So too, שוקל שקלו only removes the מודר's obligation for השקל; מחליט השקל but לאו מידי יהיב ליה Because בלא"ה יש לו חלק בקרבנות The מודר receives a portion in the Korbanos even without the מחליט השקל.

8

רב הושעיא says
The Mishnah concurs with חנו:
מבריה ארי לא חשיב מהני

פירץ חובו only removes the מאוב

אוקל שקלו only removes the מודר's obligation for חובו

9 2. רבא says the Mishnah is לכולי עלמא, even the Chachamim who hold that מבריח ארי חשיב מהני IS considered a benefit – However פורע לו חובו is NOT even a מבריח ארי, because the Mishnah refers to a case in which דיהיב על מנת שלא לפרוע The מדיר gave the loan on condition that the he will NOT demand payment. Therefore לאו מידי יהיב ליה

And שוקל שקלו is also NOT a מבריח ארי, because, as the Ran explains, the Mishnah refers to a case in which ששלח שקלו ונגנב משנתרמה תרומה The מודר sent a מחליט שקל to Yerushalayim, but it was stolen en route after the הלשכה תרומה In which פטור מלשלם ואין הגזברים יכולים לכופו The מודר is exempt from paying another השקל, and the גזבר CANNOT compel him to pay on his own. Therefore לאו מידי יהיב ליה

However, רב הושעיא holds that על מנת שלא לפרוע is still prohibited, because גזירה שלא ליפרע משום ליפרע There is a concern that a מדיר will pay off the loan even when the loan was לפרוע ע"מ לפרוע

9

רבא says
even the Chachamim who hold that מבריח ארי חשיב מהני

פורע לו חובו is NOT a מבריח ארי

שוקל שקלו is NOT a מבריח ארי

דיהיב על מנת שלא לפרוע

ששלח שקלו ונגנב משנתרמה תרומה

However רב הושעיא holds על מנת שלא לפרוע is still prohibited

עזירה שלא איסורין וקלום איסורין

In which פטור וקלום ואין בפצחים יכולים לכופו

10 The Mishnah continues;
 ומחזיר לו אבידתו
 And the מודר may return the מודר's lost item.
 Because, as the Ran explains
 דלא מידי יהיב ליה
 The מודר did NOT receive a benefit, because he owns the
 item.
 However,
 ובמקום שנוטלין שכר
 תפול הנאה להקדש
 Where people are accustomed to compensate one that
 returns a אבידה for his time, the reward must be given to
 הקדש.
 The explanation of this part of the Mishnah is primarily
 in the next Daf.

10

משנה:

המודר הנאה מחבירו...

<p>ובמקום שנוטלין שכר תפול הנאה להקדש</p>	<p>ומחזיר לו אבידתו דלא מידי יהיב ליה</p>
---	---